

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/366/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813226553
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3813226553.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava IČO 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 36 613 843 proti žalovaným 1/ S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., U. XXX/X, 2/ I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. pod R., J. potok XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou OREA Consulting, s.r.o., so sídlom Zámocká 10, Bratislava, IČO 46 962 000, do 30.06.2016 za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Všeobecnej ochrany práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO 42 362 962, zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, so sídlom Zámocká 36, Bratislava, o zaplatenie 15.172,72 eur s príslušenstvom, na odvolania žalobcu a žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 13C/58/2014-218 zo dňa 14. októbra 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 2/ m e n í tak, že žalobu žalobcu proti žalovanej 2/ z a m i e t a .

Žalovaná 2/ m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti rozhodnutia o náhrade trov konania žalobcu vo vzťahu k žalovanému 1/ p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 15.172,72 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,75% zo sumy 170,48 eura od 02.01.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.02.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.03.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.04.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.05.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.06.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.07.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.08.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.09.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.10.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.11.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.12.2011 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.01.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.02.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.03.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.04.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.05.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.06.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.07.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.08.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.09.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.10.2012 do 04.11.2012, zo sumy 170,48 eura od 02.11.2012 do 04.11.2012 a zo sumy 15.172,72 eura od 05.11.2012 do zaplatenia a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 3.059,77 eura a ostatných trov konania v sume 910,- eur na účet právne zástupcu žalobcu, a to do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Na

odôvodnenie tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaných 1/ a 2/ zaplata sumy 15.172,72 eur s úrokom z omeškania za obdobie od 02.01.2011 do 04.11.2012 v sume 317,54 eura a úrokom z omeškania vo výške 8,5% zo sumy 15.172,72 eur od 15.11.2012 do zaplata s odôvodnením, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012 postúpil postupca Slovenská sporiteľňa a.s. na neho pohľadávku voči žalovaným, pričom právny predchodca žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) zmluvou o splátkovom úvere č. 0373236673 zo dňa 05.05.2008 poskytol žalovaným 1/ a 2/ ako dlžníkom úver vo výške 350.000,- Sk (11.617,87 eur), ktorý sa žalovaní zaviazali vrátiť do 01.05.2018 v mesačných splátkach po 5.136,- Sk (170,48 eur), ktorú povinnosť ale žalovaní nesplnili a preto ich dlh ku dňu postúpenia predstavoval sumu 17.528,02 eur, ktorý pozostáva z neuhradenej istiny úveru 14.669,83 eur, riadneho úroku vo výške 1.957,68 eur, úroku z omeškania vo výške 861,64 eur a ostatného príslušenstva v sume 38,87 eur. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že dňa 05.05.2008 uzavrela Slovenská sporiteľňa a.s. ako veriteľ a žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci zmluvu o splátkovom úvere č. 0373236673, na základe ktorej poskytla banka žalovaným úver vo výške 350.000,- Sk (11.617,87 eur), s výškou úrokovej sadzby 12,35% v deň podpisu zmluvy, s poplatkom za poskytnutie úveru 5.699,- Sk, poplatkom za správu úveru 60,- Sk mesačne, výškou splátky 5.136,- Sk (170,48 eur) mesačne, splatnosťou prvej splátky dňa 01.06.2008 a konečnou splatnosťou dňa 01.05.2018, splatnosťou splátok k 1. dňu v mesiaci a RPMN 14,07%. Súčasťou zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky. Oznámeniami zo dňa 16.10.2012 oznamovala Slovenská sporiteľňa a.s. žalovaným postúpenie pohľadávky na žalobcu s tým, že došlo k postúpeniu pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012. Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že ide o pohľadávku z predmetnej zmluvy o úvere so zostatkom pohľadávky 17.528,02 eur, ktorá pozostávala z istiny po splatnosti 14.669,83 eur, riadneho úroku 1.957,68 eur a úroku z omeškania 861,64 eur. Splatenosť celého úveru mala nastať dňa 01.05.2018 s tým, že posledná úhrada bola vykonaná dňa 24.09.2009 a celkový počet dní omeškania bol 1091 dní. Žalobca výzvou k úhrade a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 16.10.2012 adresovaným žalovaným 1/ a 2/ vyhlásil mimoriadnu splatenosť úveru ku dňu 16.10.2012 a vyzval žalovaných k okamžitej úhrade sumy 17744,84 eura do 31.10.2012. Pokusom o zmier zo dňa 29.11.2013 vyzýval žalobca žalovaných na zaplata dlžnej sumy 19.667,16 eur (neuhradený úver 16.597,51 eur, zmluvný úrok 2.169,14 eur, úrok z omeškania 842,84 eur, zmluvný úrok v sume 18,80 eur a náklady klienta 38,87 eur) najneskôr do 06.12.2013. Slovenská sporiteľňa, a.s. písomným podaním zo dňa 17.09.2015 oznámila súdu, že zo strany Slovenskej sporiteľne, a.s. došlo dňa 24.09.2012 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru vzniknutého na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0373236673 zo dňa 05.05.2008. Slovenská sporiteľňa, a.s. ako právny predchodca žalobcu písomným podaním zo dňa 11.11.2009 oznamoval žalovaným, že ku dňu 31.10.2009 sú v omeškani vo výške 365,29 eur. Zároveň ich vyzvala, aby dlžnú sumu uhradili do 10 dní od doručenia výzvy. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v stave účinnom ku dňu podpisu zmluvy, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase podpisania úverovej zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) a podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení platnom ku dňu 01.01.2009. Uviedol, že vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a uvedených ustanovení zákona, považoval súd žalobu žalobcu za dôvodnú, nakoľko si žalobca uplatňuje zaplata nepremičaných splátok zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0373236673. V konaní nebolo sporné, že žalovaní na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 05.05.2008 čerpali od Slovenskej sporiteľni a.s. poskytnutý úver vo výške 350.000,- Sk (11.617,87 eur) a tento sa zaviazali splácať v mesačných splátkach po 5.136,- Sk (170,48 eur) so splatnosťou prvej splátky dňa 01.06.2008 a konečnou splatnosťou úveru dňa 01.05.2018. Keďže si žalovaní neplnili svoje povinnosti z predmetnej zmluvy riadne a včas, Slovenská sporiteľňa, a.s. výzvou zo dňa 11.11.2009 vyzvala žalovaných na úhradu omeškaných úhrad vo výške 365,29 eura do 10 dní od doručenia výzvy. Keďže žalovaní si svoje povinnosti zo zmluvy neplnili aj naďalej, Slovenská sporiteľňa, a.s. ku dňu 24.09.2012 vyhlásila mimoriadnu splatenosť úveru vzniknutého zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0373236673. Rovnako bolo preukázané, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012 postúpila Slovenská sporiteľňa a.s. na žalobcu predmetnú pohľadávku zo zmluvy o úvere, pričom podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva zostatok pohľadávky ku dňu postúpenia celkom vo výške 17.528,02 eur, ktorá pozostávala z istiny po splatnosti 14.669,83 eur, riadneho úroku 1.957,68 eur a úroku z omeškania 861,64 eur. Posledná úhrada bola vykonaná dňa 24.09.2009 a celkový počet dní omeškania bol 1091 dní. Žalobca výzvou k úhrade a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 16.10.2012 adresovaným žalovaným vyhlásil mimoriadnu splatenosť úveru ku dňu 16.10.2012 a vyzval žalovaných k okamžitej úhrade sumy 17.744,84 eur do 31.10.2012. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 01.01.2011 do 01.05.2018

v počte 89 a celkovej výške 15.172,72 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.11.2012 do 01.05.2018 sa stali splatnými už dňa 24.09.2012, kedy SLSP, a.s. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru a nie ako uvádza žalobca dňa 04.11.2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje aj úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške 8,75% ročne podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. počnúc dňom splatnosti každej splátky úveru samostatne. Pri splátkach splatných vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru si žalobca uplatňuje úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne od nasledujúceho dňa po ním vyhlásenej mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. od 05.11.2012. Zo splátok splatných v období od 01.01.2011 do 04.01.2012 vyčísliť žalobca úroky z omeškania vo výške 317,54 eur. Zároveň si uplatnil úroky z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 15.172,72 eur od 05.11.2012 do zaplatenia. I keď v danej veci išlo o zmluvu o úvere uzavretú podľa Obchodného zákonníka, podľa názoru súdu svojím charakterom je zároveň i zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý síce neupravuje zmluvy ako osobitný zmluvný typ úveru, avšak obsahuje určitý právny rámec pre všetky zmluvné typy, či už podľa Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu na záväzky a i posudzovanie námietky premlčania z takejto zmluvy hoci je uzavretá podľa Obchodného zákonníka je potrebné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to i ustanovenia všeobecne k záväzkovým vzťahom, teda i premlčanie. Zákon o spotrebiteľských úveroch je svojou povahou občianskoprávnym predpisom a je potrebné podporné použitie Občianskeho zákonníka pre posudzovanie premlčania dlhu. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu je potrebné na daný právny vzťah aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl. OZ). To je rozdiel medzi aplikáciou Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, ktorá je uzavretá ako absolútny obchod medzi dvoma podnikateľmi a zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá je uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, kde nevyhnutne pristupuje aj aplikácia spotrebiteľských noriem. Uvedený názor bol vyjadrený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 81/2012 z 14.2. 2013, ktorý bol predmetom skúmania Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci I.ÚS 402/2013 z 19.6. 2013. S ohľadom na uvedené preto súd posudzoval premlčanie práva žalobcu v danej veci podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ex offo v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Keďže právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 24.09.2012, konečná splatnosť úveru nastala v uvedený deň. Jednotlivé splátky úveru do mimoriadnej splatnosti predmetného úveru boli v zmysle zmluvy o splátkovom úvere splatné ku 10. dňu v mesiaci. Žalobca podal žalobu na súd dňa 23.12.2013. Spotrebiteľský úver a aj jeho jednotlivé splátky sa v danom prípade premlčujú v zmysle § 101 OZ v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe. V zmysle uvedeného platí, že všetky žalobcom uplatnené pohľadávky (splátky), ktoré boli splatné do dňa 23.12.2010 sú premlčané, a preto ich súd nemôže veriteľovi priznať. Keďže si žalobca v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 01.01.2011 do 01.05.2018, uplatnil si žalobou zaplatenie len nepremľčaných splátok. Celkom si tak žalobca uplatnil zaplatenie 89 nepremľčaných splátok. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť žalobcovi sumu 15.172,72 eur, ktorá predstavuje 89 doteraz nezaplatených a nepremľčaných splátok po 170,48 eur zo zmluvy o splátkovom úvere č. 0373236673. Vychádzajúc z ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. v stave účinnom do 31.01.2013 súd priznal žalobcovi úrok z omeškania v uplatnenej výške 8,75% ročne z jednotlivých splátok vo výške 170,48 eur splatných v období od 01.01.2011 do 04.11.2012, tak ako to vyplýva z výroku rozsudku a úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 15.172,72 eur od 05.11.2012 do zaplatenia. Súd priznal úrok z omeškania tak ako si ho žalobca uplatnil, aj keď mal nárok na úroky z omeškania z celej dlžnej sumy od nasledujúceho dňa po vyhlásení mimoriadnej splatnosti bankou, t. j. od 25.09.2012 do zaplatenia. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, sa súd zoberal aj námietkou žalovanej 2/ a vedľajšieho účastníka na strane žalovaných o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v konaní. V prejednávanej veci žalobca odvodzuje voje právo od zmluvy, ktorú žalovaní uzatvorili so Slovenskou sporiteľňou a.s., ktorá je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a túto pohľadávku voči žalovaným mal získať na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2012. Pri postupovaní bankovej pohľadávky musí Slovenská sporiteľňa a.s. ako banka postupovať podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ale aj podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pokiaľ zákonné predpoklady uvedené v tomto ustanovení nie sú splnené, banka nemôže pohľadávku postúpiť, pretože ide o postúpenie v rozpore so zákonom (§ 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka) a tým neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo. Ak teda žalobca odvodzoval svoju aktívnu legitímáciu od zmluvy o postúpení pohľadávky, bolo jeho povinnosťou preukázať splnenie podmienok platného postúpenia. Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE mala byť uzavretá 27.09.2012, postupovaná pohľadávka bola identifikovaná číslom

úverovej zmluvy, zostatkom pohľadávky 17.528,02 eura, istinou po splatnosti 14.669,83 eura a výškou omeškaných splátok 17509,22 eura, počtom dní omeškania 1091 dní. Keďže išlo o postúpenie bankovej pohľadávky bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že banka mohla pristúpiť k postúpeniu pohľadávky ak aj napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky je jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky. Uvedenú skutočnosť žalobca v tomto konaní riadne preukázal. Existencia písomnej výzvy bola doložená samotnou výzvou zo dňa 11.11.2009 nachádzajúcou sa na č. I. 155, pričom zmyslom výzvy banky je pred aktom postúpenia ešte dať dlžníkovi možnosť uhradiť svoj omeškaný záväzok s následkom vyhnutia sa prípadnému postúpeniu aj inej osobe ako banke. Keďže žalobca preukázal existenciu písomnej výzvy banky pre účely ustanovenia § 92 ods. 8 citovaného zákona, je platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky daná a to aj tým, že Slovenská sporiteľňa, a.s. postupovala na žalobcu pohľadávku voči žalovaným, ktorá sa stala splatná v celom rozsahu pred postúpením na žalobcu. Vzhľadom na uvedené mal súd aktívnu legitimáciu žalobcu v tomto konaní nepochybne za preukázanú. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v celom rozsahu neúspešných žalovaných zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 3.059,77 eur a ostatných trov v sume 910,- eur (za zaplatený súdny poplatok vo výške 910,- eur) na účet právneho zástupcu žalobcu. Trovy právneho zastúpenia žalobcu súd vyčíslil podľa § 10 ods. 1, § 13a písm. a), c), d), § 15 písm. a), b), § 16 ods. 3 a 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov. Pokiaľ ide o trovy žalobcu, súd sa zaoberal predovšetkým účelnosťou vyúčtovaných trov právneho zastúpenia. Súd nepriznal odmenu žalobcovi za 2,5 úkonu právnych služieb, a to za námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva a za odvolanie proti uzneseniu o pripustení vedľajšieho účastníka do konania, nakoľko tieto úkony neboli zo strany žalobcu účelné, keďže súd pripustil vstup vedľajšieho účastníka do konania a odvolací súd pripustenie vedľajšieho účastníka na odvolanie žalobcu potvrdil. Zároveň nepriznal odmenu za polovicu úkonu a to účasti na pojednávaní dňa 24.07.2015, ktoré bolo odročené a nebolo pojednávané vo veci samej. Zároveň súd nepriznal náhradu za stratu času žalobcovi za účasť na pojednávaniach dňa 24.07.2015, 04.09.2015 a 14.10.2015, nakoľko sa pojednávania za právneho zástupcu žalobcu zúčastnil advokátsky koncipient, ktorý nemá nárok na náhradu za stratu času, keďže táto náhrada patrí v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe len advokátovi.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobca ako aj žalovaná 2/.

3. Žalobca napadol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania žalobcovi v časti náhrady za stratu času, pretože pojednávaní sa namiesto advokáta zúčastnil advokátsky koncipient, nepovažuje za správne. Poukázal na postavenie advokátskeho koncipienta, ktoré vyplýva z ustanovení zákona o advokácii i vnútorných predpisov advokátskej komory. V ich zmysle úkony, ktoré vykonáva v súvislosti so zastupovaním advokáta, u ktorého je zamestnaný, vykonáva v mene zamestnávateľa - advokáta a na jeho účet. Úkon uskutočnený advokátskym koncipientom je tak úkonom právnej služby advokáta, za ktorý zodpovedá samotný advokát. Zo žiadnych ustanovení právnych predpisov nevyplýva, že by sa pri rozhodovaní o trovách konania strany, ktorú zastupoval advokát, malo zohľadňovať, či posudzovaný úkon právnej služby vykonal advokát alebo jeho koncipient. Advokát má nárok na náhradu za stratu času bez ohľadu na skutočnosť, či účasť na pojednávaní vykonal osobne alebo prostredníctvom svojho koncipienta, ktorého na vykonanie predmetného úkonu poveril. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie napadnutom rozsahu preskúmal a zmenil ho tak, že zaviazá žalovaných 1/ a 2/ na náhradu trov konania vo výške 910 eur za zaplatený súdny poplatok a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 3.261,07 eur s DPH, prípadne aby odvolací súd v napadnutom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaná 2/ napadla rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa nej súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil postavenie žalobcu ako aktívne vecne legitimovaného z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Súd dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, keď výzvu, ktorú predložil žalobca, považoval automaticky za doručенú žalovaným 1/ a 2/ napriek tomu, že žalovaní jej doručenie spochybňovali a žalobca dôkaz o odoslaní výzvy nepredložil. V spore teda nebolo preukázané doručenie výzvy banky a nebolo preukázané ani to, že banka úver zosplatnila, napriek tomu, že Slovenská sporiteľňa, a.s. na výzvu súdu napísala, že úver zosplatnila, ale nedisponuje takýmito dôkazmi. V spise je založené len vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo strany súčasného žalobcu. Súd prvej inštancie teda rozhodol v rozpore s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom. Nezohľadnil ani skutočnosť, že právny zástupca žalobcu na pojednávaní pred súdom uviedol, že úver zosplatnil samotný žalobca

a nie jeho právny predchodca. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy zo zmluvy o splátkovom úvere, ktorú žalovaní uzatvorili s právnym predchodcom žalobcu dňa 5.5.2008. Veriteľom z tejto zmluvy bola Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá je bankou podnikajúcou na základe bankového povolenia. Predmetná zmluva je tak svojou povahou bankovou zmluvou. Okrem podmienok upravených v § 524 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, musí banka v prípade postúpenia pohľadávky dodržať aj podmienky osobitného právneho predpisu, konkrétne § 92 ods. 8 zákona o bankách. Pre platnosť postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu je tak potrebné, aby existovala písomná výzva banky a aby bol klient so splatením postupovanej pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie postupiteľná. Splnenie podmienok postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu musí postupník, ktorému bola pohľadávka banky postúpená tvrdiť a preukázať. Nepreukázanie splnenia týchto podmienok má za následok nepreukázanie aktívnej legitimácie postupníka. V tomto spore žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca (banka) zaslala žalovaným výzvu pred postúpením pohľadávky. Nepredložením dôkazu o odoslaní takejto výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti a tak nepreukázal ani svoju aktívnu vecnú legitimáciu v tomto spore. Žalobca doložil len výzvu zo systému ale nepreukázal, že túto výzvu aj skutočne banka žalovaným zaslala. Postúpenie pohľadávky banky voči žalovaným na žalobcu je tak neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Okrem toho sa žalovaná 2/ domnieva, že v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže banka postúpiť na tretiu osobu len pohľadávku, ktorá je splatná. V tomto spore súd prvej inštancie dospel k záveru, že mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásila samotná banka. Tento záver však odporuje vykonanému dokazovaniu. Z toho vyplýva, že právny predchodca žalobcu (banka) nevyhlásil pred postúpením pohľadávky na žalobcu mimoriadnu splatnosť úveru. O tomto v spise neexistuje žiadny dôkaz. Ak by aj právny predchodca žalobcu mimoriadnu splatnosť vyhlásil, bolo by to v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a bolo by tak neplatné pre rozpor so zákonom. Dôkaz o zosplatnení úveru bankou sa však v spise nenachádza a strany sporu zhodne uviedli, že mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil žalobca. Na základe uvedených záverov navrhla žalovaná 2/, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne.

5. Na odvolanie žalovanej 2/ sa písomne vyjadril žalobca. Poukázal na to, že v spore predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky a to spolu s podaciami hárkami, ktoré preukazujú odoslanie tejto písomnosti žalovaným. Toto oznámenie bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitimáciu postupníka - žalobcu na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať. Dlužník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolávať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej neexistencie. Ďalej uviedol, že podľa jeho názoru z § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že by podmienkou platného postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu bolo doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi. Nedoručenie takejto výzvy môže byť spojená len so sankciami, ktoré vyplývajú zo zákona o bankách a nemôže s ním byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Ďalej poukázal na to, že z prílohy číslo 1 zmluvy o postúpení pohľadávok vyplýva, že žalovaní ku dňu postúpenia pohľadávky boli v omeškaní so splatením svojej svojho dlhu po dobu 1091 dní, teda súčet všetkých omeškaní žalovaných so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol 1 rok. Z tohto dôvodu sa potom domnieva, že vzhľadom na takéto omeškanie žalovaných ako dlžníkov so splnením ich záväzku, by banka nekonala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách ani v prípade, ak by písomnú výzvu žalovaným nezasielala. Nesúhlasil ďalej sa s názorom žalovanej 2/, že podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť predmetom postúpenia len pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. Podal gramatický výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorého dovodil, že banka má právo postúpiť celú pohľadávku, nielen jej splatnú časť. Pokiaľ ide o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru žalobca uviedol, že jeho právny predchodca svoje oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru nevyužil a mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil žalobca podaním zo dňa 16.10.2012. Podľa jeho názoru mal žalobca na takýto postup právo, keď v zmysle zákona s postúpenou pohľadávkou prechádzajú aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. S postúpením pohľadávky tak bolo na žalobcu postúpené aj právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Na základe týchto záverov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie po preskúmaní potvrdil ako vecne správny.

6. K vyjadreniu žalobcu na svoje odvolanie žalovaná 2/ písomne uviedla, že trvá na svojom názore, že žalobca nebol v tomto spore aktívne vecne legitimovaný, keď nepreukázal doručenie písomnej výzvy postupcu adresovanej klientovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Tiež sa pridrižiava svojho názoru, že banka nemôže postúpiť pohľadávku, ktorá nie je splatná. V tomto prípade boli predmetom postúpenia pohľadávky aj čiastkové nároky žalobcu, ktoré sa nestali splatnými, keďže banka mimoriadnu splatnosť

úveru nevyhlásila. Zmluva o postúpení pohľadávky je tak neplatná pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 370 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu a žalovanej 2/, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 2/ je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť tak, že žaloba žalobcu proti žalovanej 2/ bude zamietnutá a žalovanej 2/ bude proti žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v časti rozhodnutia o náhrade trov konania žalobcu vo vzťahu k žalovanému 1/ podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

8. V tomto spore na strane žalovaného vystupujú dva subjekty, dve fyzické osoby. Za účelom posúdenia účinkov odvolaní žalobcu a žalovanej 2/ a správneho rozhodnutia odvolacieho súdu o týchto odvolaniach je potom potrebné si ujasniť, či sa na strane žalovaného jedná o samostatné procesné spoločenstvo žalovaných 1/ a 2/ alebo ide o nerozlučné procesné spoločenstvo žalovaných 1/ a 2/.

9. V civilnom sporovom konaní v prípade plurality subjektov na jednej procesnej strane vzniká tzv. procesné spoločenstvo /§ 75 a nasl. CSP/. Zákon rozlišuje tri druhy takéhoto procesného spoločenstva. V prvom rade ide o tzv. samostatné spoločenstvo, ktorým je podľa § 76 CSP procesné spoločenstvo, v ktorom ide o samostatné práva a povinnosti a každý koná sám za seba a súd rozhoduje o každom nároku a povinnosti samostatne. Potom zákon rozoznáva tzv. nerozlučné spoločenstvo, ktorým je podľa § 77 CSP procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný a procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných. Nakoniec zákon rozoznáva tzv. nútené spoločenstvo, ktorým je podľa § 78 CSP procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

10. Na rozlíšenie o aký typ procesného spoločenstva v konkrétnom spore ide je určujúca povaha predmetu sporu vyplývajúca z hmotného práva. V tomto spore si žalobca svojou žalobou uplatnil právo na zaplatenie sumy čerpaného nevráteného úveru s príslušenstvom s tým, že žalovaný 1/ a žalovaná 2/ sú spoludlžníkmi tohto úveru. Toto je preukázané aj samotnou zmluvou o splátkovom úvere, ktorú žalovaní 1/ a 2/ uzatvorili ako dlžníci so Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom dňa 05.05.2008. Hmotnoprávnym základom vzťahu žalovaných 1/ a 2/ je teda vzťah spoludlžníkov. Podľa hmotného práva, § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich; ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Žalobca teda môže žalovať o plnenie každého zo žalovaných 1/ a 2/ samostatne, prípadne len jedného z nich alebo spoločne oboch v jednom spore. Konajúci súd musí skúmať dôvodnosť žaloby žalobcu samostatne vo vzťahu ku každému zo spoludlžníkov, pričom rozhodnutie súdu o predmete sporu potom nemusí vyznieť voči všetkým spoludlžníkom rovnako, teda že by boli všetci zaviazaní na plnenie požadované žalobcom. Možno preto uzavrieť, že v prípadoch, kedy sú v jednom spore žalovaní na plnenie viacerí spoludlžníci, ide na ich strane o samostatné procesné spoločenstvo v zmysle § 76 CSP. Potom samozrejme platí aj to, že procesný úkon jedného z členov takéhoto samostatného spoločenstva platí len pre toho člena, ktorý ho urobil a nie aj pre ostatných členov.

11. Odvolanie žalovanej 2/ proti rozsudku súdu prvej inštancie má tak účinky len vo vzťahu k nej samotnej a nie aj vo vzťahu k žalovanému 1/, ktorý sám rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním nenapadol. Keďže medzi žalovanými 1/ a 2/ nejde o nerozlučné spoločenstvo, je odvolací súd podľa § 379 viazaný rozsahom odvolania žalovanej 2/ a preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej /nie v časti rozhodnutia o náhrade trov konania, kde podal odvolanie žalobca/ mohol preskúmať len v rozsahu, ktorý sa týkal odvolateľky - žalovanej 2/. Vo vzťahu k žalovanému 1/ je rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý /§ 367 CSP/.

12. Odvolací súd teda rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej preskúmal vo vzťahu k žalovanej 2/ z dôvodov jej odvolania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je správny, je potrebné ho zmeniť a žalobu žalobcu vo vzťahu k žalovanej 2/ zamietnuť.

13. Podstatnou odvolacou námietkou žalovanej 2/ bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v spore na strane žalobcu. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej /existencia tvrdenej povinnosti/ na strane žalovaného je imanentnou súčasťou súdneho sporu /viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009/. Preto v prípadoch, kedy žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzuje od skutočnosti, že na neho bola postúpená

pohľadávka voči dlžníkom - žalovaným nepostačuje, aby súdu žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukázal len oznámením postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Odvolací súd nerozporuje, že podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. V tomto prípade sa však preukázania platnej zmluvy o postúpení pohľadávky, resp. preukázania splnenie zákonných podmienok, za ktorých splnenia možno pohľadávku banky platne previesť nedožaduje dlžník - žalovaný ale konajúci súd za účelom overenie žalobcom tvrdenej aktívnej vecnej legitímácie. Ak by konajúci súd aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu neoveroval, išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý by nezodpovedal otázku existencie aktívnej vecnej legitímácie, k zodpovedanie ktorej je súd ex offio viazaný, čo by protirečilo obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd /nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III.ÚS 266/2014 zo 16. decembra 2014/.

14. Odvolací súd ďalej uvádza, že v prípade pohľadávky banky /ako to bolo aj v tomto prípade/ je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je splatná /dospelé splátky/ a len za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo zákon o bankách, a aj keby boli zákonodarcom stanovené za účelom ochrany bankového tajomstva, ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon a je preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný.

15. V tomto prípade žalobca v spore pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky. V spore predložil len výzvu banky zo dňa 11.11.2009 adresovanú žalovanému 1/ bez dokladu o jej doručení, či aspoň zaslaní. Samotná výzva banky dlžníkovi však nepostačuje, je potrebné, aby táto výzva bola dlžníkovi doručená, alebo aby banka vykonala aspoň pokus o jej doručenie dlžníkovi. Len vtedy, ak bola výzva dlžníkovi doručená alebo ak sa pri neúspešnom doručovaní aspoň dostala do sféry dispozície dlžníka, možno hovoriť o výzve banky, ktorá spĺňa podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách. V tomto spore teda podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal existenciu výzvy banky dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nemožno preto súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou mal žalobca pohľadávku proti žalovaným 1/ a 2/ nadobudnúť, je v súlade s podmienkami § 92 ods. 8 zákona o bankách a je preto platná. Naopak, keďže žalobca nepreukázal výzvy banky dlžníkovi, bolo postúpenie pohľadávky banky proti žalovaným 1/ a 2/ v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách a preto pre rozpor so zákonom neplatné. Žalobca tak nemá aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore.

16. Z tohto dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej 2/ podľa 388 CSP zmenil tak, že žalobu žalobcu proti žalovanej 2/ zamietol.

17. O náhrade trov konania, ktoré zahŕňajú tak náhradu trov konania na súde prvej inštancie ako aj náhradu trov odvolacieho konania, vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/ potom odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej 2/, ktorá bola v konaní plne úspešná priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

18. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie v žalobcom napadnutej časti rozhodnutia o náhrade trov konania, tu odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti rozhodnutia o náhrade trov konania žalobcu vo vzťahu k žalovanému 1/ je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Žalobca namietal, že mu súd prvej inštancie nepriznal k náhrade trovy konania spočívajúce v náhrade za stratu času za účasť na pojednávaniach dňa 24.07.2015, 04.09.2015 a 14.10.2015, čo súd prvej inštancie odôvodnil tým, že týchto pojednávani sa za advokáta žalobcu zúčastnil jeho advokátsky koncipient. Odvolací súd s uvedeným názorom súdu prvej inštancie súhlasí. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na účel inštitútu náhrady za stratu času advokáta, ktorým je finančná kompenzácia časovej straty, počas ktorej advokát v dôsledku prepravy nemohol efektívne vykonávať svoju činnosť odborného charakteru. Náhrada za stratu času v zmysle § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky SR č. 655/2004 Z. z. patrí advokátovi pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je jeho sídlom, a to za čas strávený cestou do tohto miesta a späť, teda jej zmyslom je paušálnym spôsobom kompenzovať príjem, ktorý by advokát za uvedený čas mohol dosiahnuť poskytovaním právnych služieb. Nakoľko v preskúmvanej veci sa vyššie uvedených pojednávani pred súdom prvej inštancie nezúčastnil osobne advokát žalovaného, ale advokátsky koncipient, je zrejmé, že advokát nebol v dôsledku nevyhnutnosti prepravy svojej osoby na miesto konania pojednávania z objektívnych dôvodov limitovaný vo výkone svojej advokátskej praxe

a aj v čase, ktorý advokátsky koncipient strávil cestou na pojednávanie, mohol vykonávať iné úkony právnej služby. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že náhrada za stratu času je výlučne viazaná na advokáta, pretože iba v prípade poskytovania právnej služby osobne advokátom je splnená podmienka existujúceho objektívneho dôvodu, pre ktorý nemôže poskytnúť inú právnu službu.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).